

Forfatter: Brandes, Georg

Titel: Udrag fra Hovedstrømninger. Emigrantlitteraturen (1872)

Citation: Brandes, Georg: "Samlede Skrifter", i Brandes, Georg: *Samlede Skrifter*, 1899-1910, s. 98. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-brandes04-shoot-idm139992359741072/facsimile.pdf> (tilgået 20. april 2024)

Anvendt udgave: Samlede Skrifter

Tidsforholdene naturligt fremkaldte Skrift *Om Lidenskabernes Indflydelse paa de Enkeltes og Folkenes Lykke*. Dette Skrift er ren Deklamation og røber kun paa det erotiske Omraade nogen Livserfaring og kun hvor Forfatterinden taler om Revolutionen nogen politisk Indsigt. Hvad hun siger om Ærgerrigheden klinger ganske uvirkeligt og hult. Uden at være udtrykkelig forvist af Direktoratet var Fru de Staël stillet under Politiets Opsyn, var stadigt udsponeret, og vilde, hvis hun uden Tilladelse var gaaet over den franske Grænse være bleven arresteret.

Først da Sverig havde anerkendt den franske Republik, vendte hun tilbage til Paris og udfoldede en politisk Virksomhed, hvis Formaal var en parlamentarisk Forfatning og Fred med Europa. Det var ved hendes Indflydelse, at Talleyrand blev Udenrigsminister. Hendes Hjem var Midtpunktet for det «moderate» Parti, desuden et politisk Samlingssted af første Rang, og her var det, at Benjamin Constant snart blev Hovedpersonen saavel i de politiske Planer, der lagdes, som i Husets Herskerindes Gunst.

Da Bonaparte i Slutningen af 1797 kom tilbage til Paris som Sejerherre i det italienske Felitog, gjorde han et overmægtigt Indtryk paa Fru de Staël. Hun søgte overalt at komme i hans Nærhed, følte sig i lige Grad tiltrukket og overvældet af ham. Saa tidt hun søgte at interessere ham, følte hun sig slagen med Stumhed overfor ham — hun, den ustanseligt talende — og fornam med Smerte hans Utilgængelighed. Uden Tvivl har hun en kort Tid havt den Drøm at blive denne Cæsars sideordnede Veninde. Det var med Sorg, at hun maatte lade Tanken flyve. Fra nu af kastede hun sig ind i Oppositionen imod hans Magt, dog endnu ikke uden en Art Koketteri med hans Person. Først da hun helt blev afvist, slog hendes Følelse over i rent Had. I det Værk, hun nu udgav, findes saavel satiriske Hentydninger til Bonapartes Regering som smigrende Hentydninger til ham selv i ikke ringe Maal. Samtidigt udtalte hun til hvem der vilde høre det Ønsket om, at han, altsaa hendes Fædrelands Hær under ham, maatte lide Nederlag for at derigennem hans Tyranni kunde blive hæmmet.

I Aaret 1800 udgav hun da sit første større Arbejde, *Litteraturen, betraglet i dens Forhold til Samfundsordenen*, et Værk, som efter Hovedmassen af sit Indhold maa henføres til den store Gruppe af Skrifter, der i alle Europas Hovedlande lige